

تحلیلی بر تحرکات نظامی اسرائیل علیه

جبهه مقاومت در سوریه؛

تنش آفرینی منطقه‌ای؛ سیاست نخنما یا راهبردی کار ساز؟

در طول چند هفته اخیر حملات هوایی و موشکی رژیم صهیونیستی به سوریه افزایش یافته و خسارات و تلفاتی را نیز در پی داشته است. هر چند انجام این دست تجاوزات هوایی و آسیب‌رسانی به تأسیسات و زیرساخت‌های نظامی و نیروی انسانی ارتش سوریه و جبهه مقاومت تا زگی ندارد اما این دور از حملات با فاصله‌های زمانی کمتر و تا حدی هم شدت بیشتری صورت می‌گیرد. در نوشتار پیش‌رو تلاش خواهیم کرد تا به بررسی بخشی از ابعاد و پیامدهای حملات اخیر بپردازیم.

حیات در تنش‌زایی و بحران آفرینی

یکی از اهداف همیشگی و راهبردی تل آویواز حملات گاه و بیگاه هوایی چه از فراز آسمان رژیم اسراییل و چه با نقض حریم هوایی لبنان و سوریه ایجاد تنش و ناامنی در منطقه شامات است. اصولاً بخش مهمی از حیات این رژیم در ایجاد بحران‌های گوناگون منطقه‌ای و یا بهره‌برداری و دمیدن در آتش تنش‌های پدیدآمده خلاصه می‌شود.

در روزهای اخیر که مناطق کاهش تنش در سوریه با تحریکات تروریست‌های معارض دولت سوریه دچار تنش شده و ترکیه نیز با بهانه قرار دادن حملات شبه‌نظامیان جدایی طلب کرد در شمال سوریه عزم سازماندهی تجاوز نظامی دیگری را به این مناطق در سر می‌پرواند، اسراییل نیز در تلاش است تا هم از چنین رخدادهایی به سود خود بهره‌برداری کند و هم در آتش آنها بدمد.

همچنین نباید از یاد برد که وارد آوردن آسیب به زیرساخت‌های نظامی سوریه یکی دیگر از اهداف این حملات است. تل آویو به هیچ‌روی حاضر به پذیرش بازسازی توان نظامی دمشق نیست و از همین روی این حملات فشارغ از پیامدهای سیاسی‌سی از منظر آسیب‌رسانی و جلوگیری از ایجاد ثبات نظامی در سوریه نیز حائز اهمیت فراوان است.

اثر گذاری بر گفت‌وگوهای رفع تحریم‌ها

ناخرسندی اسراییل از گفت‌وگوهای هسته‌ای در وین و احتمال توافق رفع تحریم‌ها بر کسی پوشیده نیست. بنابراین این رژیم در کنار لابی سنگین در میان سیاستگذاران و تصمیم‌گیرندگان غربی و هماهنگی با کشورهای عرب حوزه خلیج فارس در تلاش است تا با حمله به نیزه‌های متحدان ایران در منطقه و وارد آوردن خسارات و تلفات به آنان جو مذاکرات را متشنج و مسیر آن را تا حد امکان منحرف کند. تل آویومی کوشش تا بحران آفرینی‌های گوناگون در سطوح متفاوت تمرکز دستگاه سیاست خارجی ایران را به هم ریخته و با اضافه‌بار ناشی از افزایش تنش روبرو کند. آسیب‌سازندن به منافع و همپیمانان ایران در منطقه تأثیر غیر قابل انکاری بر مسوم ساختن جو گفت‌وگوهای هسته‌ای داشته و حتی اگر به صورت مستقیم نیز به آن پرداخته نشود در نوع نگاه و تعامل دو سوی مذاکرات نسبت به یکدیگر اثر گذار خواهد بود.

انحراف افکار عمومی از بحران‌های داخلی و خارجی رژیم صهیونیستی

یکی از راهبردهای همیشگی رژیم اسراییل جهت پوشش مشکلات و بحران‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی داخلی که برآیند پیچیدگی‌های خاص طبقات اجتماعی و فضای فرهنگی این رژیم است، فرافکنی و بحران آفرینی در خارج از مرزها و میان همسایگان به شمار می‌آید.

با عنایت به اینکه در ماه‌های اخیر شاهد افزایش عملیات‌های شهادت‌طلبانه در کرانه باختری هستیم که موجب یک بحران امنیتی مهم برای حفظ ثبات و موجودیت رژیم صهیونیستی شده است. تل آویو می‌کوشد تا با انحراف افکار عمومی داخلی و همچنین جهانی از مسائل داخلی و مساله قدس در سکوت خبری بر فشارها علیه ملت فلسطین و به‌ویژه ساکنان باریکه غزه بیفزاید.

از سوی دیگر و با توجه به اختلاف اسراییل و لبنان بر سر ذخایر انرژی دریای مدیترانه و بحران‌های سیاسی داخلی لبنان که سبب ضعف بیروت در رویارویی با سایر خواهی‌های تل آویو شده، حاکمان رژیم صهیونیستی در تلاش‌اند تا با حملات خود به سوریه، لبنان را نیز از پیگیری حقوق خود منصرف سازند.

پرده آخر

همانطور که بیان شد اسراییل از انجام حملات و بمباران هوایی اهداف چندگانه و به‌هم پیوسته‌ای را دنبال می‌کند که برای ناکام گذاشتن آنها باید انرژی و توجه کافی را به کار بست. یکی از این راهکارها بهره‌گیری فعالانه از سامانه‌های پدافندی مستقر در خاک سوریه و حتی الامکان دادن پاسخ در خور نسبت به تجاوزات تل آویواست. البته این امر ظرافت‌های خاص خود را می‌طلبد. بخش بزرگی از سرمایه‌گذاری صهیونیست‌ها بر روی اثر گذاری رسانه‌ای است. هر چند این دست حملات چندان تأثیری بر معادلات روی زمین در سوریه نداشته و نمی‌تواند داشته باشد اما مانور رسانه‌ای در جهان غرب و انتلاف عبیری-عربی تأثیری به مراتب بیشتر از آنچه به واقع رخ داده در پی دارد. خنثی‌سازی این ترغذیاد مورد عنایت ویژه رسانه‌های جبهه مقاومت بوده و از هر فرصتی جهت مقابله با بمباران تبلیغاتی طرف مقابل بهره‌برداری کرده و برد رسانه‌ای خود را افزایش دهد. بحران سیاسی و ضعف فراینده دولت در لبنان دستاویز خوبی برای تحرکات اسراییل فراهم آورده و پایان دادن به اوضاع آشفته داخلی لبنان با دوراندیشی و درایت رهبران این کشور دارای اولویت و فوریت فراوانی است. لبنان به‌هم ریخته و نابسامان خطرات بزرگی برای انسجام و کار آمدی جبهه مقاومت در پی دارد.

منبع: دیپلماسی ایرانی

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس با تاکید بر اینکه سیاست‌های برنامه هفتم ابلاغی رهبری رهنمود کاملاً ارزشمند و چراغ راهی برای دستگاه دیپلماسی کشور است، گفت: به موجب این سیاست‌ها می‌توان فعالیت‌های اقتصادی را در دستگاه دیپلماسی افزایش داد. جلیل رحیمی جهان‌آبادی با اشاره به سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب در حوزه

سیاست خارجی با محوریت تقویت رویکرد اقتصاد محور در سیاست خارجی، گفت: سیاست خارجی کشورها در جهان عمدتاً به سمت فعالیت‌های اقتصادی سوق پیدا کرده است. دولت‌ها را اگر به دولت‌های سنتی، مدرن و فرامدرن تقسیم کنیم، در نسل دولت‌های فرامدرن سیاست خارجی به دنبال فعالیت‌های اقتصادی هستند و در تلاشند تا نیازهای خود را

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس مطرح کرد؛

سیاست‌های برنامه هفتم چراغ راهی برای دستگاه دیپلماسی کشور

از طریق فروش کالا و خدمات به سایر کشورها تأمین کنند و درآمدزایی داشته باشند. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، اظهار کرد: در سیاست خارجی ما این بخش مغفول مانده است، معاونت اقتصادی در سیاست خارجی دولت سیزدهم احیاء شده و سطح روابط با همسایگان بهبود پیدا کرده است و کاهش تنش زدایی سبب شده تا شاهد

سیاست Policy

NasleFarda.net

naslefordanews

nasfarda

۲

چهارشنبه ۲۳ شهریور ۱۴۰۱
سال سی‌ویکم | شماره ۶۸۹۳
۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲ | ۱۷ صفر ۱۴۴۴

احتمال صدور قطعنامه علیه ایران شدت گرفت؛

شورای حکام باز یچه دست غربی‌ها

مریم عمادی | گروه سیاست
Maryam.Emadi@yahoo.com

نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از روز دوشنبه (۲۱ شهریور ماه) آغاز به کار کرده و تا روز جمعه ادامه خواهد داشت. نمایندگان ۳۵ کشور عضو این شورا از جمله «محسن نذیری اصل» سفیر جدید ایران نزد سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین، در این دوره از نشست حضور دارند. موضوع ایران و برنامه هم در دستور کار قرار داشته و طبق برنامه اعلام شده راستی‌آزمایی و بازرسی فعالیت‌های اتمی ایران در پرتو قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد و اجرائی توافقنامه پادمان بررسی خواهد شد.

آژانس و سنگ اندازی جلوی پای ایران

به نظر می‌رسد آخرین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران که شانزدهم شهریور ماه در اختیار اعضای این نهاد بین‌المللی قرار گرفت کار را برای ایران در این دوره از نشست شورای حکام سخت‌تر کرده است. آژانس در این گزارش مدعی شد که میزان ذخائر اورانیوم غنی‌شده ایران در حال حاضر ۱۹ برابر سقف تعیین‌شده در برنامه است. ضمن اینکه تصمیم ایران برای حذف تجهیزات آژانس که قبلاً برای فعالیت‌های نظارتی در رابطه با برنامه نصب شده بود، توانایی این سازمان را برای ارائه تضمین از ماهیت صلح‌آمیز برنامه اتمی ایران با مشکل مواجه ساخته است و در بخش آخر هم این نهاد مدعی شد ایران همچنان پاسخ‌های معتبری در رابطه با منشأ ذرات اورانیوم کشف شده در سه سایت هسته‌ای اعلام نشده، ارائه نکرده است. باید گفت این وضعیت و

ارزیابی آژانس از شرایطی برنامه هسته‌ای در مقطع کنونی می‌تواند نقش مهمی در ورود تهران و واشنگتن به فاز اولیه تنش داشته باشد که این مسئله خود را در قطعنامه احتمالی شورای حکام علیه ایران در هفته جاری جلوه‌گر می‌کند به ویژه که طرف غربی هم ابزار اسنپ‌بک را براساس مفاد برجام در اختیار دارد و می‌تواند آن را فعال سازد.

اصرار غربی‌ها بر صدور قطعنامه

باید پذیرفت زمانی که شاهد فرسایشی شدن نشست وین و تداوم بن‌بند مذاکرات وین هستیم طبیعتاً کشورهای غربی به خصوص تروئیکای اروپا و آمریکا تمایل بیشتری پیدا می‌کنند تا اختلافات برآینت‌سازي این اختلافات واستفاده از آن در قالب صدور قطعنامه اهرم فشاری علیه تهران داشته باشند. ضمناًفضایی که در سازمان‌های بین‌المللی مانند شورای حکام وجود دارد این است که امکان ایجاد یک موج سیاسی و دیپلماتیک علیه هر

جهان

سفیر آمریکا در بحرین؛

آینده توافق هسته‌ای قابل پیش بینی نیست

پدبین شدند، بنابراین فردا ممکن است امور متفاوت باشد.

وی گفت: نمی‌توان در خصوص این مساله پیش بینی کرد، اما فکر می‌کنم که مذاکرات در خصوص توافق هسته‌ای بسیار مهم بود و اگر بتوانیم راهی برای بازگشت به این مذاکرات پیدا کنیم و ایران را پایبند به بندهای برجام کنیم این امر تهدید بزرگی را از میز مذاکرات برمی‌دارد.

بودن سپس خوشبین شدند و بعد از آن بار دیگر

دارند آن را باز نگه داشته و صرفاً ایران را

وادار به اجرای تکالیف برجامی کنند.

فریدون عباسی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به تغییر موضع تروئیکای اروپا در بیانیه‌ای که روز شنبه صادر کرده‌اند، بیان کرد: این تغییر موضع کشورهای اروپایی و وارد کردن اتهام علیه ایران به دنبال بسته شدن پرونده PMD یا همان ابعاد احتمالی نظامی ایران است. در سال ۱۳۹۴ که اجرای برجام کلید خورد یکی از شروط اساسی این بود که پرونده PMD ایران بسته شود. در سال ۲۰۱۵ آژانس در خصوص ابعاد احتمالی نظامی ایران اظهار نظر کرد و قرار بود بر مبنای برجام این پرونده بسته شود.

وی در ادامه اظهار کرد: قرار بود پرونده PMD ایران بسته شود و ایران نیز در مقابل یک سری تکالیف مانند بازرسی و نظارت آژانس را بپذیرد و تحریم‌ها نیز برداشته شود اما طرف‌های غربی نه تنها تحریم‌ها را بر نداشتند بلکه هر نوع تحریم دیگری را علیه ما اعمال کردند.

ایران نه تنها به لحاظ حقوقی جایگاهی در نظام و رژیم‌های سازمان‌های بین‌المللی ندارد، بلکه صدور آنها فقط منجر به اعتمادی و بازنگری ایران در سیاست‌ها روویکرد خود در همکاری با آژانس می‌شود. اما باید گفت در مقابل رویکردی که می‌گوید قطعنامه آژانس بی اثر است و تنها عامل روانی محسوب می‌شود باید گفت صدور چنین قطعنامه‌هایی، فعالیت هسته‌ای ایران را مجدداً دستمایه

تقابل ایران با جامعه جهانی می‌کند و روندی برای سندسازی به منظور اثبات ادعاهای اسرئیل و آمریکا است. بعد از این قطعنامه، دیگر ساز ترس و نگرانی آژانس و اعضای شورای حکام برای صدور قطعنامه‌های دیگر علیه ایران کاسته می‌شود و واکنش‌های بعدی تهران هم مسیر را برای صدور قطعنامه‌های تندتر فراهم کند. لذا اگر در نشست فعلی قطعنامه‌ای ملایم هم صادر شود و در آن خبری از ارجاع پرونده به شورای امنیت و یا فعال شدن مکانیسم ماشه نباشد، اما نفس صدور آن فضا را به این سمت خواهد کشاند که پس زمینه آمادگی در میان کشورها برای ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت شکل گیرد. در این شرایط

بیشتری در دسترس بود و به همراهی روسیه و چین در صدور قطعنامه علیه ایران منجر شد. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه به نقش متغیرهایی که در بالا مورد اشاره قرار گرفت، شورای حکام از صدور قطعنامه تند علیه ایران منصرف ملایم و صرفاً به قطعنامه‌ای با محتوای ملایم بسنده کند؛ چرا که صدور قطعنامه تند این ریسک را در بر خواهد داشت که به شیب بیشتر تصعید تنش‌ها منجر شود.

حتی خود ایالات‌متحده سخت‌تر کند به‌خصوص که بایند در شرایط کنونی به دنبال فشار بر عربستان و دیگر بازیگران نفتی برای افزایش عرضه نفت در بازار و شکستن قیمت‌های فعلی است. از

تأثیر قطعنامه شورای حکام بر برنامه هسته‌ای ایران

در میان تحلیلگران هستند کسانی که معتقدند قطعنامه‌های شورای حکام علیه

برنامه موشکی ایران و فعالیت ایران در منطقه و همچنین وضعیت حقوق بشر در داخل ایران مطرح کرد و گفت که چه توافق هسته‌ای باشد چه نباشد، ما باید با هم پیمانان و دوستان خود به موضع مشترکی در خصوص ایران برسیم. سفیر آمریکا در منامه در پاسخ به این سؤال که رسانه‌های صهیونیستی اخیراً اعلام کردند که واشنگتن دست‌های رژیم صهیونیستی در تعامل با ایران را رانسته، آیا این به معنای چراغ سبز آمریکا به رژیم صهیونیستی برای اقدام نظامی بین‌المللی انرژی اتمی نیستیم.

سیس باروش‌های دیگر مانند اینستکس برای تبادل مالی جلو آمدند که آن هم موفق نبود. دولت یازدهم و دوازدهم نیز در آن مقطع کوتاهی کرد تا اینکه مجلس در سال ۹۹ دولت را ملزم کرد که اجرای تعهدات کشور را در برابر بدهدیی غربی‌ها کاهش دهد.

این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: طرف‌های غربی نتوانستند نفوذ منطقه‌ای ایران و توان موشکی ما را کاهش دهند، پس به اضافه کردن تحریم‌ها روی آوردند تا اینکه آمریکا هم از برجام خارج شد با تصور اینکه می‌تواند زیر برجام بزند و کارهای خود را پیش ببرد. حال زمانی که ایران اجرای تکالیف برجامی خود را کنار گذاشت و سطح غنی‌سازی خود را افزایش داد و نظارت‌های آژانس را محدود کرد اروپایی‌ها و آژانس به فشار بر روی آمریکاروی آوردند تا بپذیرد که امتیازاتی به ایران داده تا ایران به برجام بازگردد و تکالیف خود را اجرایی کند.

توسعه روابط منطقه‌ای و همسایگی باشیم. نماینده مردم تربت‌جام و تایباد و باخرز و صالح آباد در مجلس یازدهم افزود: سیاست‌های برنامه هفتم ابلاغی رهبر معظم انقلاب رهنمود کاملاً ارزشمند و چراغ راهی برای دستگاه دیپلماسی ماست که هم فعالیت‌های اقتصادی را در دستگاه دیپلماسی افزایش می‌دهد چراکه بر این فعالیت‌ها تمرکز دارد.

گزارش ویژه

تنش مرزی میان ارمنستان و آذربایجان

در گرفت؛

زمستان داغ سرزمین‌های شمالی

مهرداد صدر | گروه بین‌الملل
news@nasleforda.net

داستان دو همسایه دور و نزدیک ایران دوباره شروع شده است. گویا نبرد بین ارمنستان و آذربایجان سرریالی است که فصل‌های زیادی خواهد داشت و در هر فصل متحدان و چهره‌های جدید ظهور و بروز می‌کنند.

در خبرهای آغازین آمده بود «تیل هاپویر» خبرنگار کانادایی که برای شبکه‌های «سی‌ان‌ان، سی‌بی‌سی و الجزیره انگلیسی» گزارش تهیه می‌کند، در این باره خبر داد: «یگان‌های ارتش جمهوری آذربایجان با استفاده از توپخانه و پهپاد به سمت ارمنستان آتش گشودند». هاپویر در ادامه گزارش خود گفت: «این حملات در قلمرو ارمنستان و خارج از منطقه مورد مناقشه قره‌باغ رخ داده است. این اقدامات، تنش‌زایی بزرگی توسط باکواست».

ارمنستان و جمهوری آذربایجان از وقوع درگیری‌های گسترده در طول مرزهای دو کشور و کشته شدن شماری از نیروهای دو طرف خبر دادند. نیکول پاشینیان، نخست

وزیر ارمنستان روز سه‌شنبه ۱۳ سپتامبر گفت که دست کم ۴۹ نظامی ارمنستانی تاکنون درگیری‌های مرزی با آذربایجان کشته شده‌اند. به گفته آقای پاشینیان، این شمار از کشته‌های قطعی نیست. وزارت دفاع ارمنستان در بیانیه‌ای اعلام کرد که جمهوری آذربایجان روز سه‌شنبه با توپخانه، پهپاد و سلاح‌های کالیبر بزرگ، مواضع نظامیان ارمنستان را در مسیرهای گوریس، سووتک و جرومک هدف حمله قرار دادند. وزارت دفاع جمهوری آذربایجان هم ارمنستان را به «اقدامات غیرایکراهانه و تحریک‌آمیز» در نزدیکی مناطق مرزی دانشکزان، کلیجار و لاپچین متهم کرد.

بر اساس اعلام وزارت دفاع جمهوری آذربایجان حملات خمپاره‌ای نیروهای ارمنستان به مواضع و پایگاه‌های این کشور در مناطق مرزی، منجر به تلفات و آسیب‌رسیدن به زیرساخت‌های نظامی شده است. در هر حال آقای پاشینیان در پارلمان ارمنستان گفت که درگیری‌ها در یک یا دو مسیر در مناطق مرزی با جمهوری آذربایجان ادامه دارد. اما صبح از شدت درگیری‌ها کاسته شده است. نخست‌وزیر ارمنستان در گفتگو با روسای جمهوری روسیه و فرانسه و وزیر خارجه آمریکا درباره بحران مرزی این کشور، خواستار «پاسخ مناسب جامعه جهانی» و محکومیت «تجاوز» آذربایجان به ارمنستان شد. افزایش تنش‌ها میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان که می‌تواند صلح در این منطقه را با خطر مواجه سازد با انتقادات بین‌المللی مواجه است.

آمریکا با ابراز نگرانی از وضعیت ایجاد شده در امتداد مرز ارمنستان و جمهوری آذربایجان، خواستار توقف فوری درگیری‌ها در این مناطق شد. اما ترکیه از ارمنستان خواست تا از اقدام‌های «تحریک‌آمیز» خود علیه جمهوری آذربایجان دست بردارد. مولود چاووش اولغو، وزیر خارجه ترکیه در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت: «ارمنستان باید دست از اقدام‌های تحریک‌آمیز خود بردارد و بر مذاکرات صلح و همکاری با پاکو تمرکز کند».

ترکیه متحد سنتی جمهوری آذربایجان است و در سال‌های گذشته در تجهیز این کشور به پهپادها فعال بوده است. پهپادهای ترکیه‌ای در آخرین جنگ جمهوری آذربایجان و ارمنستان در سال ۲۰۲۰ نقش تعیین‌کننده‌ای داشتند. ارمنستان و جمهوری آذربایجان پس از نخستین جنگ بر سر قره‌باغ در اوایل دهه ۱۹۹۰ با بیش از ۳۰ هزار کشته، بار دیگر در پاییز ۲۰۲۰ بر سر کنترل این منطقه با یکدیگر درگیر شدند. در جنگ سال ۲۰۲۰ بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ نفر کشته شدند و بخش‌هایی از قره‌باغ به موجب یک توافق آتش‌بس میان ایروان و باکو که با میانجیگری مسکو منعقد شد، تحت حاکمیت دوباره جمهوری آذربایجان درآمد. البته پس از این توافق هم گزارش‌هایی از وقوع درگیری‌های پراکنده همراه با تلفات منتشر شده است. ارمنستان هم‌زمان از جامعه جهانی خواسته بود تا مانع «اقدام‌های تهاجمی» جمهوری آذربایجان شوند.

الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان و نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان در ماه مه در بی‌گفتگوهایشان با شارل میشل، رئیس شورای اتحادیه اروپا با یکدیگر به توافق رسیده بودند تا مذاکرات درباره یک معاهده صلح بر سر منطقه قره‌باغ را پیش ببرند.